12de Jaargang — Curaçao den 22n Juni 1895 — N° 599

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels f.0,05 voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI. N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0.20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 1.50, cada regel mas fl.0,07½.

SECTE-GEEST

In een beschouwing over de zitting der Fransche Kamer, waarin door den radicaal Rabier en andere afgevaardigden van hetzelfde gehalte werd gewaarschuwd tegen de „clericale intriges" in het leger, schrijft de abbé Naudet, hoofdredacteur van de *Monde*, o. m. het volgende:

„Reeds vóór eenige weken constateerden wij ter gelegenheid van het banket-Bertholot, dat wij met een nieuwe campagne der vrijmetselarij te doen hebben. Sinds eenigen tijd scheen het, dat de secten-haat verslapte en de religieuze geschillen allengs zouden verdwijnen. Maar de loges hebben het niet gewild! Om zich daarvan te overtuigen is het voldoende de redevoering te herlezen door dr. Blatin, grootmeester der Fransche Maçonnerie, gehouden op het bovengenoemde banket en de zeer pertinente oorlogsverklaring, welke daarin was vervat."

Het anti-clericalisme is inderdaad zeer diep doorgedrongen in de Fransche natie. Hoe ellendig, hoe absurd en achterlijk het ook moge zijn, het vindt nog tal van bewonderaars in de politieke wereld en zelfs bij het volk. Afgevaardigden en journalisten, die bijna allen op de een of andere wijze betrokken zijn bij de schandalen der laatste jaren, weten voortdurend de aandacht van hun eigen wandaden en hun eigen verraad aan de volkszaak af te leiden door hoog op te geven van het „clericaal gevaar." Niet zij komen de belangen van het arbeidende volk te na, niet zij bedreigen de eer, de vrijheid en het geluk der natie, niet zij zijn oorzaak dat de zaken verkeerd gaan en de welvaart vermindert, maar....de priesters, de bisschoppen, de religieuzen! 't Is waar, deze laatste zijn geheel vreemd aan ondernemingen als die van het Panama kanaal, zij staan niet in dienst van gewetenlooze bankiers en bedriegen den kleinen rentenier, de spaarzame dienstbode, den oppassenden handwerksman niet door valsche voorspiegelingen en beloften van groote winst." Maar desondanks heeten *zij* de vijanden van het land en van het volk en is het tegen *hen*, dat de gemoederen voortdurend in beweging worden gebracht! Inderdaad, het zou belachelijk zijn, wanneer het niet zoo treurig ware. En men weet waarlijk niet waarover zich meer te ergeren, over de grenzelooze onbeschaamdheid der anti-clericalen, dan wel over de verbazingwekkende kortzichtigheid der massa, die, ofschoon herhaaldelijk bedrogen, toch altijd weer het oor leent aan de verfoeilijke inblazingen der *sectaires*.

Een treurig staaltje van den geest, welke aldus in Frankrijk is ontstaan, geeft ons de Parijsche briefschrijver der *Nieuwe Rott. Ct.* in zijn jongste correspondentie:

„Op een Zondagnamiddag verleden jaar," zoo begint hij, „waren wij er getuigen van dat een processie zich bewoog door de lange straat aan weerszijden waarvan het dorp Ris is gebouwd. Zij kwam juist uit de kerk toen wij de straat inreden. Te midden van de menigte waaronder de meeste vrouwen neergeknield waren, tusschen de witte, vol ruikertjes gestoken lakens door, welke langs de gevels hingen der woningen, ging de stoet langzaam voorwaarts, kleurig van beelden en troonhemels en prachtgewaden van geestelijken, omlicht door de vlammetjes der lange kaarsen en de witte neteldoeksche japonnetjes waarin de meisjes gestoken waren die ze droegen, en met een geluid van zacht zingen en het prevelen van gebeden. Zoo zag het middengedeelte van het dorp eruit. Maar èn aan den kant, waar wij binnenkwamen èn aan den uitgang stonden groepjes menschen op straat en aan de deuren der woningen te spotten en te grinniken. Dites donc, messieurs, riep er ons een bij het binnenkomen toe, terwijl hij onder allerlei grimassen het teeken des kruises maakte, zijt gij gij er niet bang voor? Het zal u ongeluk brengen! schreeuwde een ander. En heel wat hateiijker uitdrukkingen werden er gebezigd.

„Het is de eerste en nog eenige keer, dat ik een dergelijke processie in Frankrijk heb zien omgaan. Maar wanneer men nagaat hoe scherp en hatelijk zich altijd het anti-clericalisme in de Kamer uitspreekt, hoe het anti-clericalisme daar sterkst sprekend karakter is mag men, dunkt mij, met vrij groote waarschijnlijkheid generaliseeren en het daar juist geschetste dorpstooneeltje als waar aannemen ook voor de meeste andere streken. Hoe komen anders al die „papenvreters" in een katholiek land en met algemeen kiesrecht in de Kamer?

„Want dat kon men gisteren ook weder zien; er is in de Kamer één punt waarop altijd een meerderheid te vinden is, en dat is het anti-clericalisme. Daarnaast is men zeker een bijna volkomen eenstemmigheid te vinden als een votum van vaderlandsliefde en chauvinisme, hetgeen hier dikwijls samengaat, wordt gevraagd."

Het strekt den schrijver tot eer, dat hij, hoewel liberaal, het anti-clericalisme in de Fransche Kamer als „scherp" en „hatelijk" durf qualificeeren. Wij voor ons echter zouden daarvoor andere termen willen gebruiken en dan ongetwijfeld nog veel dichter der waarheid nabijkomen. Het anti-clericalisme is een ziekte, waaraan vooral Frankrijk lijdt. En dat dezé ziekte inderdaad zeer ondermijnend is, blijkt ten duidelijkste uit de verschijnselen, welke zij te voorschijn roept: het verdwijnen van allen eerbied voor het gezag, de schrikbarende uitbreiding der immoraliteit, den geestelijken en stoffelijken achteruitgang der natie, het toenemend aantal misdaden en het veelvuldig voorkomen van zwendel en bedrog.

Dit alles is het gevolg van het domme en dweepzieke anti-clericalisme en laat zich samenvatten in één enkel woordt, dat Frankrijk's toestand teekent: ANARCHIE!

EEN DEENSCH CONVERTIET

De vóór eenigen tijd tot het Katholicisme bekeerde protestantsche predikant Mad Jensen hield kort geleden, op uitnoodiging der radicale studenten te Kopenhagen, in hun vergaderzaal een merkwaardige lezing, waarvan het onderwerp „Van het Protestantisme tot het Catholicisme", kan worden betiteld. Merkwaardig was deze voordracht, zoowel wegens den spreker als wegens de behandelde stof, alsmede om het auditorium, dat, behalve uit de reeds genoemde studenten, o. a. bestond uit den professor der dogmatiek aan de universiteit van Kopenhagen, dr. Hunrik Scharling, verscheiden predikanten, Rijksdag-afgevaardigden, enz.

Uitgaande van het bekende woord van Pilatus: „Wat is waarheid?" toonde spreker den drang van den menschelijken geest, om op het [illegible] gebied der wetenschap naar de waarheid te vorschen. [illegible] kwam er echter hierbij op aan welk standpunt men innam. In het systeem van Ptolomeüs werd aangeno-

FEUILLETON

PISCAR HASÁ

(Fin).

Diripiente mi a mira un figura blankoe parce dilanti di mi wowo. Mi a reconoce, koe tabata un hende den panja di noche. Él a sali for di kajuit i jega ariba dek. Mas koe nos barcoe ta bai bira ariba i abao, el tabata camna coe siguranza di un somnanbulo sin busca di tene na un of otro cos.

Un momentoe mi no tabata sabi, kiko mi mester a corda. Scuridad a haci, koe mi no por a mira cara di djele, pero como diherezá di un rayo di bliksem, mi tacorda coe sigur el mester ta un loco. Kiko mi kier a haci? Movementoe di barcoe tabata asina, koe mi no por a bai for di mi lugar, caba com mi por a trata koe hende loco! Mi kier a grita, pero mi garganta tabata manera será. Ta ansia a mara mi linga? Veneno a coeminza traha tambe den mi? — Mi no tabata sabi.

Mi ansia i spantoe lo bira mas grandi ainda. Un klok grandi, cologar ariba dek i koe tabata sirbi pa jama matroosnan huntoe, a coeminza bati poco poco, i spantoso su sono ta zona den mi orea manera klok, koe nan ta bati pa morto.

E figura blancoe a jega awor te na bordo i aja e disgraciado a keda para algo momento i a mira den olas brutoe, despues el a hisa manoe na laria, el a boela ariba i a disparce. Un gritoe di ansia i compasion a sali for di mi pecho: pobercitoe a hoga su curpa.

I semper mi mester a keda para na mi mes lugar, no tabata posibel pa mi, pa mi bai atras of adilanti. I anto e klok! Kende su manoe ta batiele!

No por tabata hende. Toer a moeri of tabata cerca di moeri. Mi mes ta sinti, manera toer mi sanger ta corre bai na mi coerazon i koe lo mi moeri di falta di rosea. Un ansia incomparable a jena mi i mi no por a corda mas. Solamente e klok mi a sigi tende i cada un di su batimentoe nan mi ta bolbe sinti den mi cabez. Mi no por a wanta mas i a parce mi koe mi *mester* a bai den mi kamber; aja, asina mi tabata sepera lo mi no tende e batimantoe mas i lo mi por a moeri sosega.

Com mi a baha i com mi a haja mi camber i cama, mi no sabi; for di e momentoe koe mi tabata baba'te su marduga mi no tin ningun idea mas. Un sonjo manera morto mester a pone mi spiritu den scuridad

Ora mi a lamanta dia a habri caba i lamar tabata asina ketoe koe barcoe tabata bai poco poco adilanti. Promer mi a corda koe mi a sonja, pero oro mi no a tende ningun boroto na bordo mi a comprende, i mi tabata sabi trobe toer cos.

Mi a drenta kajuit, mi no ta mira, ningun hende; mi ta subi riba dek, pero ki bista! Ningun cos na su lugar, master i belanan a kibra, kabujanan tabata toer bruhá,

Porfin mi a baha i mi a haja bootsman i algun matroos. Nan tabata papia coe otro, prueba coe nan a bira bon trobe. Un peso a kita for di mi pecho: mi no tabata unicoe bibóe na bordo mas. Awor mi a corre bai den kamber di otro pasagero i mi a haja Señor Parker i e dos Señora na bida ainda, pero masjar déb. Van Eerden mi no a mira ningun camna, sigur e tabata e persona koe mi a mira boela den lamar.

Mi tabata contentoe koe bientoe no tabata supla tantoe duroe mas, pasobra nos estado tabata basta tristoe ainda. E poco homber no por a haci trabou di otronan koe a moeri, i mas tantoe ainda pasobra veneno a haci nan perde nan forza.

Tramerdia nos a dera nos mortonan. Nos a mara nan riba un tabla i nos a larga nan baha, pasobra lamar no tabata muchoe hundoe aki. Awor mi kier a bai abau pa mira com tá koe otro pasageronan, ora un gritó di legria a haci mi keda para „Dios gracia," mi a tende bootsman grita; „Dios gracia, ata nan trobé." Un, dos, tres, cuater, cinco seis — nan toer tai i awor si nos ta kitar for di toer miseria!

Matroosnan tambe tabata jen di legria Mi kier a sabi pakiko nan tabata tantoe contentoe, pero enbano, pasobra mi no por a mira ningun barcoe, solamente algun para nan [illegible] den [illegible].

„Pakiko boso ta [illegible]?"

„O, señor no ta [illegible] a nan anto? Ata nan trobe, seis, [illegible] koe [illegible] Señor van Eerden [illegible]. [illegible] ta nifica fortuna. [illegible]!"

Mi no a dana respondi i mi a baha len kajuit, pasageronan tabata muchoe mas méhor i toer a lamanta pa subi ariba dek, ora bootsman, a drenta koe e noticia: „Mi ta [illegible], awor nos ta salbar." Nos a [illegible] basta lihé e barcoe [illegible] nos, contentoe bootsman [illegible]: „Mi no tabatin rason, señor, e pajaronan a trece fortuna!

E barcoe tabata un barcoe holandes koe tambe mester a bai Habana i dia sigiente nos a jega.

Señor Parker i e dos señora mi a mira trobe despues algun anja. Nan por a recorda nan ainda toer kiko a pasa i nan a bisa mi koe nunca nan a sinti maloe mas di e veneno. Mi tampoco, pero si mi ta mira piscar hasá mi ta bolbe mira dilanti di mi wowo toer cos i mi ta haja e maloe koe boso a mira koe mi a haja awe ora mi a weita e piscar hasar.

„Ma for di unda e zonamentoe di e klok anto? un di mi amigoenan ta puntra.

„Ora mi ansia a kita, anto mi a comprende ta kiko. Sin timon barcoe mester a bai, camina bientoe tabata hibé i olas tabata sagudi barcoe tantoe koe pa motivo di movementoe, klok tabata bati.

FIN.

men, dat de aarde stilstond en alles zich om haar bewoog. Het baarde echter zooveel bezwaren, dat een oude denker moet gezegd hebben: „Ware ik bij de schepping tegenwoordig geweest, ik zou het anders hebben ingericht." Maar Copernicus veranderde het standpunt: de zon stond stil, en de aarde draaide. Had men eenmaal dit stelsel aanvaard, dan kon ieder zich alles natuurlijk verklaren; dan kwam er harmonie en orde in de schepping.

De persoonlijke zekerheid in het Protestantisme vergeleek Jensen met het systeem van Ptolomeüs. Wat voor den een als zekerheid gold, was voor een ander onzeker en onwaar vandaar de eindelooze verdeeldheid, de menigte van sekten en afwijkende meeningen bij dezelfde sekte. Hoe heerlijk stond daartegenover de eenheid in de katholieke Kerk! En Katholicisme en Protestantisme belijden de waarheid der Openbaring Gods in Jesus Christus. Het onderscheid bestond in de verschillende opvatting dezer gemeenschappelijke waarheid. Het protestantisme vindt zijn standpunt in het individueele denken, maar Christus had niet ieder in 't bijzonder Zijn bijstand beloofd; Hij had alleen der Kerk de belofte gegeven, tot het einde der tijden bij haar te zullen verblijven. Toen hem dit duidelijk was geworden, vond hij, als in het stelsel van Copernicus, alle leeringen der Kerk geheel natuurlijk, waar en helder. Hij had ingezien, dat het Protestantisme een onhoudbaar standpunt was. Of katholiek, of vrijdenker. Vrijdenker wilde hij niet worden; toen had hij aan de genade gehoor gegeven, zijn winstgevend ambt nedergelegd, en thans was hij een kleine landbouwer. De luthersche leer omtrent de onvrijheid van den wil en het nadeel der goede werken was immoreel.

Nog een tweede openbare lezing over zijn bekeering hield de ex-predikant te Kopenhagen. Circa 500 toehoorders grootendeels Protestanten, onder wie velen uit de voorname en geleerde wereld, vulden de ruime zaal der bijeenkomst.

Nationaltidende deelt er het volgende van mede:

„De lezing van den heer predikant Mad Jensen over zijn bekeering van het Protestantisme tot het Katholicisme had gisteren-avond voor een bijzonder talrijk gehoor plaats, dat den spreker met de grootste opmerkzaamheid volgde. Nadat deze den zielestrijd had geschetst, door hem als protestansch leeraar vóór zijn overgang tot de katholieke Kerk doorworsteld, toonde hij nader aan, hoe hij in het Protestantisme sommige verschijnselen zag, die zijn overgang hadden bewerkt. Zulk een verschijnsel noemde hij de verdeeldheid en de innerlijke twisten, waardoor het Protestantisme wordt verscheurd, in tegenstelling met het Katholicisme, dat een vast aaneengesloten eenheid vertoont.

„Verder had hij opgemerkt dat de protestantsche Kerk niet, zooals de katholieke, een menigte Heiligen voortbracht, die, afgestorven van de wereld, alleen voor het Rijk Gods leefden en een heerlijk voorbeeld voor de geloovigen waren. Nog ontbrak aan het Protestantisme de H. Biecht in den onvoorwaardelijken zin als de katholieke Kerk haar heeft. Ook had hem de protestantsche leer omtrent den toestand na den dood niet bevredigd, terwijl juist in dit punt het Kahtolicisme volle bevrediging en zekerheid gaf. Met deze gebreken van het protestantisme voor oogen was hij door lezing der werken van katholieke godgeleerden en door gebed tot de overtuiging gekomen, dat de ware leer in de katholieke Kerk werd gevonden, en buigende voor de macht der waarheid, was hij tot haar overgegaan.

„Na de afhandeling van dit persoonlijk gedeelte zijner rede, dat in klaarheid uitmuntte, en waaruit warme overtuiging sprak, stelde hij eenige van de z. g. „hoofdwalingen" in het licht, waaraan naar protestansche opvatting het Katholicisme zich schuldig maakte. O. a. wees hij op de leer der pauselijke onfeilbaarheid, der vereering van Maria en der Heiligen in 't algemeen. Dit drietal leerstukken verdeedigde hij, ze in hun ware gedaante en van katholiek standpunt, beschouwende.

„Aan het einde zijner rede werd hij levendig toegejuicht, terwijl de daaropvolgende discussie, zonder hartstocht en rustig gevoerd, eerst tegen middernacht gesloten werd."

Het valt niet te ontkennen, dat uit dit alles een warme belangstelling in het godsdienstige leven spreekt, als ook een zekere drang en zoeken naar de godsdienstige waarheid, welke men in het koude Denemarken niet zou vermoeden. Gaat men op deze wijze voort de katholieke leer te onderzoeken en zich op de hoogte te stellen van wat het Katholicisme is, dan kan het, dunkt ons, niet anders, of bij velen zullen de nevelen der droevige vooroordeelen voor het licht der goddelijke waarheid verdwijnen, en velen, die thans tevergeefs rust en vrede zoeken in het Protestantisme en het ongeloof, zullen tot het aloude geloof der vaderen terugkeeren.

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

Bij Gouvernements beschikking dd. 15 dezer maand N°. 370 is aan den heer F. J. A. A. Smitz, R. K. geestelijke van den 2n. rang, tot herstel van gezondheid verlof naar Nederland voor den tijd van een jaar verleend.

—

Bij Gouvernements beschikking dd. 15 dezer maand N°. 373 is aan den heer R. Simmons, Ambtenaar van recherche op het eiland Saba, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

—

Bij Gouvernements beschikking dd. 15 dezer maand N°. 374 is:

1°. de heer E. H. Simmons, gerekend van af den 22n. April jl., eervol ontheven van de verdere waarneming der functiën van Ambtenaar van het Openbaar Ministerie, tevens van die van Notaris en Hypotheekbewaarder op Saba en van de werkzaamheden op het hulppostkantoor aldaar,- en met ingang van gemelden datum benoemd tot ambtenaar van recherche op dat eiland:

2°. de heer S. A. Simmons belast met de functiën van Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op Saba, tevens met die van Notaris en hypotheekbewaarder, en met de werkzaamheden op het hulppostkantoor aldaar.

—

In deze dagen nu feestelijkheden in Frankrijk aan de grootsche heldenfeiten der kruistochten en aan de onsterfelijke Maagd van Orleans hebben herinnerd, — nu de luide lofspraak der Japaneezen over de doodsverachting hunner Christensoldaten nog versch in het geheugen ligt, — in deze dagen wordt op ons goede eiland, — waar het gedrag van Pastoor Voogel op Lombok bekend mag worden verondersteld, en waar heidinnen van hooger orde zich aan de verpleging wijden van de meest stuitende ziekten, — in deze omstandigheden en op deze plaats, wordt door *El Cronista* bij monde van een ongenoemden inzender de plompe vraag gesteld *of het* conservatisme *of* CLERICALISME *helden kan aanwijzen tenzij in ongerechtigheid en dwingelandij.*

En deze vraag wordt gedaan bij wijze van tegenstelling aan Garibaldi, nota bene, aan wien de heldhaftige Pauselijke Zouaven, zoo voldingend hebben bewezen, dat de CLERICALEN met het Geloof ook den leeuwenmoed der kruisvaarders hebben geerfd.

Zij staat daar ten overvloede gedrukt in een taal, die gesproken noch geschreven zou worden, indien een CLERICALE heldenstoet haar geen vrij gebied, hadde veroverd op de overmacht der Mooren.

Er behoort een ongelooflijk groote dosis onwetendheid en onkunde toe, om niet in te zien, in onzen tijd van boeken en bladen, dat zulk een vraag met de volle zwaarte harer plompheid op den steller terugvalt.

Zulk een medewerking kan het prestige van *El Cronista* niet verhoogen.

—

— Met genoegen vernemen wij, dat de Heer Thomas J. G. Gaerste van Curaçao met het beste gevolg in de Vereenigde Staten het doctoraal examen voor de geneeskunde heeft afgelegd.

Wij bieden den algemeen geachten Ouders onze gelukwenschen aan met deze schitterende bevordering van hun twee en twintigjarigen Zoon.

—

— Bij koninklijk besluit is aan den verdienstelijken Kapelmeester van ons garnizoen, den Heer C. A. Ulder vergunning verleend tot het dragen der ridderorde, hem door den President van Venezuela geschonken.

NEDERLAND

— Donderdag 11 April was het feest te Magelang. 's Avonds om half zeven verliet het korps officieren, ongeveer tachtig in getal, het societeitsgebouw, en met de bataljonsmuziek aan het hoofd, voorafgegaan door een dubbele rij soldaten met fakkels, omringd door een breede schaar belangstellenden, begaf men zich naar de woningen der gelukkigen, die ter belooning van hun verdiensten op Lombok, waren gedecoreerd.

Het eerst ging men in optocht naar luitenant Franzen en luitenant Colijn, die beiden de Militaire Willemsorde hadden ontvangen. Vervolgens naar iemand, die, hoewel geen militair, toch even goed als de kranigste onzer soldaten zijn moed en heldhaftigheid op Lombok heeft getoond. De stoet wendde naar de R. K. pastorie, om pastoor Voogel geluk te wenschen met het ridderkruis van de orde van Oranje-Nassau. Eerst later bemerkte men de vergissing in het telegram, want de pastoor is ridder van den Nederlandschen Leeuw.

Bij de aankomst aan de pastorie, trad de nieuwe ridder naar voren, de tonen der muziek zwegen, Overste Bijleveld nam het woord en sprak ongeveer als volgt:

„Namens het korpsofficieren, dat hier voltallig aanwezig is, namens het garnizoen van Magelang, dat voor een groot gedeelte uw arbeid op Lombok heeft aanschouwd, en bewonderd, en namens hel groote getal belangstellenden, die ons hier omringen, wensch ik u geluk met de hooge onderscheiding, waarmede H. M. de Koningin zich heeft gewaardigd u te begiftigen. De ridderorde van Oranje-Nassau zal weldra uw borst versieren, en op waardige wijze zal zij door u gedragen worden. Wij officieren en soldaten kunnen getuigen op hoe voorbeeldige wijze gij uw geestelijke bediening op Lombok hebt verricht. Zonder onderscheid van goddienst of afstand hebt gij de stervenden geholpen, hen bijgestaan in den nood. Geen soldaat, niet één onder hen, zelfs geen kettingjongen, is door u voorbijgegaan. Voor allen hadt gij woorden van troost, aller smarten hebt gij gedeeld, en gij hebt getracht ze te lenigen op alle wijzen, zelfs door stoffelijke hulp, voor zoover tijd en omstandigheden het toelieten.

„Daarom verzoek ik allen hier tegenwoordig een driewerf „Lang zal hij leven!" aan te heffen voor pastoor Voogel."

„Lang zal hij leven! Hoera! zoo weer galmde het toen door het lucht. De officieren traden nader, om den pastoor een warmen handdruk te geven en een hartelijk *Proficiat* toe te wenschen. Daarna voerden zij den feesteling in hun midden mede door de straten van Magelang, om een gelijke ovatie te gaan brengen aan de kapiteins Schreijner, Koch, v. Edden en Jonker, allen gedecoreerd met ne Militaire Willemsorde. Het was een eigenaardig gezicht, midden tusschen de schitterende uniformen onzer officieren den pastoor in zwarte toog en dito hoed met breede randen te zien voortschrijden

Nadat aldus alle gedecoreerden op luistervolle wijze waren begroet en vereenigd, werd hun de eerewijn aangeboden in het *Kampioen*. Hier schuimde de wijn en werd gedronken en geklonken op de helden van Lombok, de helden van het feest.

Pastoor Voogel bedankte allen voor de groote hulde hem gebracht, en wijdde een woord van hoogen lof aan den kameraadschappelijken geest, dien hij overal in het leger had aangetroffen, dien hij-zelf in zoo ruime mate bij officieren en minderen had mogen ondervinden. Hij sprak een bijzonder woord van dank tot overste Bijlevend en zeide schertsend: „dat het hem nog lang zou heugen, onder diens strenge bevelen te hebben gestaan. Immers, toen het stoomschip *Both* bij ons vertrek op 2 Juli te Soerabaia ter reede lag, mocht ik, tot mijn groote spijt, mijn geestelijke collegaas aldaar niet gaan begroeten. Doch u was billijk in uw gestrengheid, en plicht gaat voor alles. Leven de officieren en soldaten, die gedurende geheel de expeditie meer door daden dan door woorden deze leuze hebben gehuldigd."

Nadat nog twee der gedecoreerd kapiteins in flinke, welgekozen taal hun dank hadden betuigd voor de bewezen eer, kwam weder de beurt aan de muziek, om het feest voort te zetten en te besluiten.

Waarlijk, het geheele feest mag een welgelaagde ovatie heeten, gebracht aan de nieuwe ridders, waardig dien naam te dragen.

— Leiden, 22 Mei. Heden wordt aan de Kweekschool voor Zeevaart alhier het 47-jarig bestaan der inrichting op feestelijke wijze herdacht. Niet alleen is het een feestdag voor het bestuur, dat zich na afloop van eene vergadering in het gebouw, aan een diner in het hotel *Levedag* vereenigt, doch ook voor de bemanning en de jongens. Na te 12 uren een extra maal gebruikt te hebben, ontvingen onderofficieren en manschappen wijn en 's avonds heeft er in de recreatiezaal eene muziekuitvoering plaats. Verder bestaat het voornemen de jongens bij gunstig weder a. s. Vrijdag een stoombboottocht naar Katwijk te laten maken, bij welke gelegenheid zij ook getrakteerd zullen worden. De kosten van deze uitgaven worden door een belangstellend vriend van de Kweekschool gedragen.

Aan het diner in het hotel *Levedag* nam deel de minister van marine en verscheidene marine- en civiele autoriteiten.

— Een zeer waardeerend artikeltje bevat *the Norfolk Chronicle and Norwich Gazette* van de hand van een Londensche dame, mrs. Humphry, die ons land bezocht. Daarin lezen wij o. a.:

„Wij houden veel meer van de Hollanders dan van eenige andere natie op het vasteland, die wij ooit bezochten. Zij bezitten een echte goedhartigheid, een eerlijke eenvoudigheid en een verfijning zonder aanstellerij in het dagelijksch leven der hoogere standen De Hollanders schijnen geheel vrij van onze plompe manier, om te veel geld uit te geven, gedreven door de vraag „wat de menschen er van zullen denken." Zij geven niet, zooals wij, groote fooien aan een portier of koetsier, uit vrees, voor gering te zullen worden aangezien. Alles in Holland is op rustiger-voet ingericht, en het leven zou gelukkiger zijn voor duizenden in Engeland, als men daar minder deed aan overbodige uitgaven, die geen ander doel hebben dan te doen voorkomen, of wij in gunstiger financiëele omstandigheden zijn dan werkelijk het geval is.

In Holland beschouwen de mannen hunne vrouwen niet als enkel huishoudsters, zooals de Duitschers doen. In alle standen behandelen zij haar als gezellinnen en gelijken, met een aangename kameraadschap, zooals behoort te volgen op het verliefd worden en trouwen van jeudige paren. Zelfs de werkman brengt zijn vrijen tijd door met zijn vrouw, hetzij in de smettelooze woning, in orde gehouden met echt Hollandsche zindelijkheid, of op een avondwandeling op spoortochtje naar een van de avondconcerten in de open lucht, een eigenaardigheid van het leven op 't vasteland, die volstrekt niet gebazeerd zijn op 't Engelsche denkbeeld van een Fransch café concert."

BUITENLAND

Italie.—Van alle districten is de uitslag der algemeene verkiezingen in Italië thans bekend. Volgens de officieele opgave zijn gekozen 326 leden der regeeringspartij, 120 van de oppositie, 31 radicalen en 14 socialisten. Er moeten 35 herstemmingen plaats hebben; van deze staan in 19 de kansen gunstig vóór de regeeringspartij, 7 voor de oppositie, 6 voor de radicalen en 3 voor de socialisten.

De heer Crispi is negenmaal gekozen, waarvan zesmaal op Sicilië, zijn geboorteland. Zijn triomf is dus volkomen, maar kan geen verwondering baren na al hetgeen omtrent de pressie der regeering is bekend geworden. Kort voor den strijd werden o. a., de kiezerslijsten "herzien" en een aantal stemgerechtigden daarvan eenvoudig geschrapt. Reclames worden daartegen over 't algemeen niet ingebracht. Uit vrees laat deze het, genen is de zaak onverschillig en een derde is beducht voor onkosten.

„De stemmenmarkt begint langzamerhand bedrijvig te worden," schreef eenige weken geleden een correspondent der *N. R. Ct.* „De opkoopers van regeeringswege zijn in de eerste plaats de prefecten en de burgemeesters. Vandaar een meedoogenlooze slachting en eene voortdurende verplaatsing. Zijne tegenstanders zet Crispi op stal of zendt ze naar plaatsen, waar zij niets bederven kunnen ; waar echter veel kiezers gewonnen moeten worden, belanden de vriendjes, die allereerst aan hunne ondergeschikte ambtenaren het wachtwoord voor den strijd uitdeelen. Op hoeveel andere wijzen zij hun invloed voor de goede zaak kunnen gebruiken of misbruiken, laat zich gemakkelijk gissen. Zichtbaar en tastbaar is vooral het geld. Als onkruid uit den grond wassen overal couranten op, wier concert eene lof-symphonie is op alles wat Crispi gedaan heeft, doet en zal doen. Deze blaadjes worden van Rome uit bezoldigd — uit welk fonds weten alleen de ingewijden : over een paar jaar zal ook dat bekend zijn, evenals wij nu weten hoe Giolitti in staat was een gouden regen over de kiezers uit te storten. Sommige worden zelfs zeer goed betaald en doen gedurende een paar maanden hun werk, om nadat zij de openbare meening voldoende hebben voorgelicht, even onroemvol te sterven, als zij geboren werden en leefden."

Waar zulke middelen werden aangewend, kan men zich over de door Crispi verworven zegepaal niet verwonderen. De vraag is bovendien, of hij een stabiele meerderheid heeft verworven, want in Italië komt het dikwerf voor, dat een ministerie nà aan de stembus te hebben getriomfeerd, spoedig daarop in de minderheid wordt gebracht, daar vele candidaten zich vóór de verkiezingen ministerieel toonen, om maar te slagen.

De *Figaro* heeft intusschen nog eens de documenten van Giolitti (die ook herkozen is) nagekeken en daaruit het een en ander opgedolven, om aan te toonen, hoe onwaar en vermetel Crispi was, toen hij in zijn vóór de verkiezing te Rome gehouden politieke rede alle tegen hem ingebrachte beschuldigingen als lasterlijke aantijgingen afwees. Met onloochenbare documenten wordt thans aangetoond, dat de Italiaansche premier in geregelde relatie stond tot Cornelius Herz, Reinach en andere avonturiers en Panamahelden. Crispi moet o. a. tegen den prijs van vijftigduizend francs aan Jacques de Reinach het groot-cordon der orde van den H. Mauritius en Lazarus verkocht hebben, welk groot-cordon bestemd was voor.... Cornelius Herz! Crispi ontkent niet, dat hij dit geld ontvangen heeft, doch hij heeft het niet ontvangen als prijs eener ridderorde, doch als honorarium voor bewezen diensten als advocaat, zegt hij. De *Figaro* toont echter aan, dat aan den Italiaanschen premier de 50000 frcs. niet zijn gezonden als advocaat, doch als makelaar in ridderorden. Jacques de Reinach had eerst stappen gedaan bij den heer Palomba ; deze verwees hem naar Crispi zelf ; er ontstond een briefwisseling tusschen den minister en de Reinach. Crispi verzocht de Reinach naar Rome te komen om mondeling de zaak te bespreken ; de Reinach kon dit niet; waarop Crispi per brief antwoordde, dat zoo iets in Italië niet gemakkelijk ging en veel geld kostte. Reinach antwoordde aldus : „Waarde Crispi! Hierbij de 50,000 francs, die gij van mij vraagt. Ik hoop, dat gij dadelijk aan het werk zult gaan. Mijn moreele en materieele rust hangt er van af, zooals ik u gezegd heb." Waarop Crispi een brief schreef, meldende, dat hij het document had ontvangen en dat hij dadelijk aan het werk ging, daarbij Reinach aansprekend als „Waarde Jacques."

Voorts moeten Crispi en zijne vrouw een kleine anderhalf millioen lire uit de Romeinsche en Nationale Bank hebben getrokken. En zulk een man durft van rechtvaardigheid en vaderlandsliefde spreken !

— In de Vesuvius komt, evenals dit in het vorige jaar het geval was toen dit samenviel met de aardbevingen in Japan, Turkije en Calabrië, meer werking. Dikke kolommen rook, vuur en lava komen uit de monding van den krater, hetwelk een zeer schoon gezicht biedt des avonds en 's nachts. Een nieuwe kegel van 70 voet heeft zich op den top van den krater gevormd.

— Wederom is eene gasthuiszuster als offer van hare toewijding gevallen. Ditmaal gebeurde hetgeen hieronder volgt, te Mirandola, een plaatsje nabij Modena. Een oppasser in het ziekenhuis „S. Maria Bianca," Allumini genaamd, had twist met een collega, zoodanig dat de overste der liefdezusters, die het gasthuis bedienen, zuster Florentine Vateaux (eene Savooische), tusschenbeiden moest komen om de vechtenden te scheiden. Allumini had zijn mes getrokken en sloeg er tweemaal mee naar de overste, die echter door den dokter en eenige zusters werd ontzet. De woestaard werd opgesloten doch slaagde er eenigen tijd later in, te ontsnappen. Hij viel met zijn mes op de overste aan, die hij doodstak, waarna hij ook den ziekenoppaser, met wien hij twist had gehad, zulk een geweldigen steek toebracht dat de arme man den volgenden dag stierf. De moordenaar werd aangehouden, en terwijl men hem naar de gevangenis voerde, slaakte hij „patriottische" kreten en zong de Garibaldi-hymne.

— In het stadsziekenhuis te Venetie is overleden de dertigjarige Cesare Tirpa, een der ijverigste voorvechters van het anarchisme. Op zijn ziekbed hij tot inkeer gekomen, verzaakte zijne dwaling en godloochening en stierf na ne H. Sacramenten rouwmoedig te hebben ontvangen.

Frankrijk. — Bij de Kamer kwam het Regeerings-voorstel in tot oprichting van een gedenkteeken voor de gevallenen in den oorlog van 1870. Het werd met een voorstel van den afgevaardigde Castelin van gelijksoortige strekking verzonden aan eene commissie.

— De Panama-Maatschappij moet, volgens een bericht uit Colon, onderhandelen over het verkoopen van het Kanaal aan een Amerikaansch syndicaat.

— Eugen Wolf, de correspondent van het *Berl. Tageblatt* op Madagascar, meldt, dat den 17en Mei de Franchen bij Androutsy met de Hova's slaag geweest zijn. De Hova's werden uit hunne stellingen verdreven en verloren 60 dooden. De Franschen hadden één doode en maakten een aantal Kruppkanonnen buit.

—Te Marseille wordt zeer geklaagd over de toenemende onveiligheid. Er gaat geen dag om, dat er geen aanrandingen plaats hebben. Het zijn meerendeels Italianen, die zich aan vergrijpen schuldig maken. De stad herbergt 92,000 van deze vreemdelingen, waaronder een menigte gevaarlijke misdadigers, die door de justitie van hun land gezocht worden en zich hier schuil houden onder een valschen naam. De politie is onmachtig tegen het kwaad, en onder de burgerij heerscht een ware paniek. Er is sprake van een afzonderlijken veiligheidsdienst in te richten, om het oog te houden op de vreemdelingen.

Belgie.—De minister van Buitenlandsche zaken Graaf de Mérode-Waterloo is afgetreden op grond van verschil van meening met zijne ambtgenooten over de Congoquaestie. Zij waren het eens over het doel, dat moest worden bereikt, maar de ministers waren het oneens over de middelen, die daartoe behoorden te worden aangewend.

De *Moniteur Belge* deelt mede, op welke wijze nu het Ministerie is gewijzigd. In plaats van den afgetreden Graaf De Mérode neemt Minister-President De Burlet nu zelf Buitenland, Binnenland afstaande aan den heer Schollaert, terwijl de heer Nyssens het Departement van Arbeid zal aanvaarden.— Het ministerie, tot heden zes dignatarissen tellende, heeft er nu *zeven*, en wel . .

De Burlet....... President en Buitenl. Zaken.
Schollaert .... Binnenl. Zaken en Onderwijs.
Regeering....... Justitie.
De Bruyn....... Landb. en Openb. Werken.
Nyssens......... Nijverheid en Arbeid.
Brassine .... Oorlog.
Vandenpeereboom Spoorw., Post-en Telegr.

Deze partieele kabinets-crisis, is op een eigenaardige wijze tot oplossing gebracht, nl. door de vorming van een nieuw departement : het ministerie van Arbeid en Industrie. Sinds lang bestond hiertoe het plan. De heer Beernaert trachtte het, toen hij nog aan 't hoofd der regeering stond, te verwezenlijken en de koning stond hem daarbij ter zijde, maar de oppositie was groot en men moest de zaak voorloopig onafgedaan laten. Toch werd een eerste stap op den goeden weg gedaan door de oprichting van een afzonderlijk bureau voor den Arbeid aan het departement van Landbouw, Handel en Nijverheid. En na langen strijd en vele onderhandelingen, is thans het ministerie voor den Arbeid eindelijk tot stand gekomen, terwijl als hoofd van dit departement een man is aangesteld, die door zijn ijver en kennis alle waarborgen geeft voor een goede behartiging van de hem toevertrouwde taak : de heer Nijssens.

Belgie geeft in dit opzicht dus weer een goed voorbeeld van doortastend handelen en verstandigen vooruitgang. Behalve in Engeland bestaat tot dusver nergens een ministerie voor arbeids-aangelegenheden.

Duitschland.— De meeste bladen wijden artikelen aan de nu gesloten Rijksdagszitting, en alle zijn het er over eens, dat deze onvruchtbaar is geweest als geen. De Ministerieele bladen wijten dit aan den Rijksdag, de liberale aan de van-dehak-op-den-tak politiek en de onderlinge verdeeldheid der Regeering. Plastisch stelt een geïllustreerd weekblad dit voor door een geestige plaat „Der allerneuste Kurs" getiteld, en waarop Ministers en Rijkskanselier worden afgebeeld in de „Deutsche Regierungsboot" gezeten. Von Hohenlohe en Von Köller draaien aan het roer, terwijl 4 andere Minister zoo lomp mogelijk over de riemen hangen en daarmeê plassen, zoodat de aan den wal staande stuurman der openbare meening, die als zoodanig natuurlijk goed praten heeft, aan 't onzeewaardig troepje toeroept : „Ja, jongens, als de een rechts en de ander links stuurt, en de een vooruit en de ander achteruit roeit dan komen jelui nooit vooruit, en mogelijk nog wel tegen de kaai ook."

— Het perscomité voor de feesten te Kiel heeft uit de geheele wereld omstreeks 3000 aanvragen ontvangen, om als gast van den Duitschen Keizer op een daartoe expresselijk aangewezen stoomschip de opening van het Noord-Oostzeekanaal en de vlootrevue bij te wonen. Slechts aan 150 à 180 aanvragers zullen kaarten en toegangsbewijzen verstrekt kunnen worden Tot de gasten behooren ook enkele Nederlandsche journalisten. Deze gasten zijn nu ook uitgenoodigd door den Senaat der vrije en Hanzestad Hamburg om de openingsfeesten aldaar bij te wonen en van Maandag 17 tot en met 22 Juni zullen de gasten in „Alsterlust" ontvangen worden en deel nemen aan een „Imbiss." Om 11 uur gaan allen op een stoomboot een vaart in den Alster maken en de verlichting van den geheelen Alster in oogenschouw nemen. Dindag 18 Juni gemeenschappelijk bezoek aan musea, verzamelingen en stedelijke inrichtingen. Tocht op een door den Staat van Hamburg ter beschikking gestelde stoomboot door de havenwerken; vervolgens bezichtiging van de havenwerken.

Engeland.--Lord Salisbury heeft een rede gehouden in een vergadering van leden der *Primrose League* te Bradford. De leider der Tories zeide ook zijne meening over de Armenische quaestie. „Woorden en protesten helpen niets. Als wij met geweld kunnen ingrijpen en overtuigd zijn, niet alleen dat daartoe aanleiding bestaat, maar ook van een gunstigen uitslag, laten wij dan handelen, maar als wij meenen dat wij daartoe de macht niet hebben, dan moeten wij ons onthouden van bedreigingen, die niet tot uitvoering komen. Zulke bedreigingen zouden bij de Turksche autoriteiten alleen het geloof wekken, dat zij, zoolang er Christenen in hun gebied blijven, geen rust zullen hebben. Als men niet handelend optreedt, is het beste te zwijgen."

—Nasroellah Khan, de tweede zoon van den Emir van Afghanistan, is thans de gast der koningin

van Engeland. Met grooten luister werd hij ontvangen. Vrijdag. 22 Mei, landde hij te Southampton, waar een eerewacht aan de landingsplaats was opgesteld en onder de hooge personaadjes, die hem begroeten was sir **G e r a l d F i t z g e r a l d**, die Perzisch, de hooftaal van Azië, even vlug spreekt als Engelsch. Een extra-trein stond gereed om hem naar Londen te brengen, waar aan het station de minister van Indië en een hooge hoofdbeamte hem ontvingen. Een prachtig huis is voor den prins en zijn gevolg van 90 personen ingericht en schitterende feesten zullen tot zijn eer worden gegeven. Alles wat hem een grootsch denkbeeld kan geven van Engelands macht, zal hem worden vertoond. Hij zal de voornaamste steden van Engeland en Schotland bezoeken

De emir van Afghanistan is, zooals men weet, Engelands bondgenoot in Azië tegen Rusland.

—Der Westcott, Anglicaansche bisschop van Durham, heeft aan zijne geestelijkheid en geloovigen een rondgaand schrijven gericht, waarin hij verklaart, dat de wenschen, van zooveel verschillende zijden geuit, ter hereeniging van alle Christenen, als welkom moeten beschouwd worden. Wanneer een dergelijk verlangen in de harten ontwaakt, zegt hij, is het de stem van God, die tot zijn volk spreekt. Hoe zal die wensch verwezenlijkt worden? Niemand vermag het te voorzien, maar wel moge eenieder vastelijk gelooven, dat Gods raadsbesluit zal vervuld worden, en vurig bidden voor de eenheid en eendracht der geloovigen.

Spanje.— De regimenten cavalerie, die naar Cuba zullen vertrekken, zullen te Cadix worden ingescheept, evenals een bataljon marine-infanterie, dat voor de Philipijnen bestemd was en thans ook naar de Antillen zal vertrekken.

De ministeraad overlegt de middelen, om de kosten dezer veldtochten te bestrijden.

— De Cubaansche leider *José Marto* moet toch gesneuveld zijn, in een gevecht tegen de Spanjaarden, naar de jongste berichten melden. De Correspondent van de *Herald* heeft het in een onderhoud met Maximo Gomez door dezen zelf hooren bevestigen.

Azie. — Op het eiland Formosa, dat tot dusver onder Chineesch gezag stond en waarop Japan, bij het uitbarsten van den oorlog terstond een begeerig oog wierp, is de republiek uitgeroepen. Het vaandel der republiek is een gele draak op een blauw veld. De Chineesche gouverneur **T a n g C h i n g - S u n g**, is benoemd tot president en gaf reeds van zijn optreden kennis aan de vertegenwoordigers der vreemde mogenheden.

—Te Seoul (de hoofdstad van Korea) is het nog verre van rustig. De eerste minister **K i m H o n g J i p** is afgetreden. **B o c k o e y e i k o** heeft hem vervangen. De minister van binnenlandsche zaken schijnt zoo ongerust te zijn, dat deze verandering onlusten zal verwekken, dat hij gevraagd heeft of hij op den steun der vertegenwoordigers van de buitenlandsche mogendheden kan rekenen. Want met de ministerieele wisseling valt een poging tot ontsnapping van den vroegeren regent, den vader des konings, samen. Deze is, gelijk men weet, een der hevigste Japannerhaters en hoofd der antihervormingspartij. De poging tot ontsnappen mislukte en zijn huis wordt nu door een dubbele wacht met de uiterste gestrengheid bewaakt.

Bulgarije.— Aan den oud-Minister Stambouloff, die wegens ziekte naar Karlsbad wil, is door de Regeering te Sofia het noodige verlof daartoe (in den form van een pas) geweigerd. Als voorwendsel geldt, dat de oud-Minister in een proces wegens schadevergoeding is gewikkeld.

— Uit Sofia zal eene deputatie naar St. Petersburg vertrekken, om een krans neder te leggen op het graf van Keizer Alexander III. Van die deputatie maken o. a. deel uit de Kamer-President, de President der synode en de President van het Centraal-Comité der meerderheid. Bepaalde Rusophilen heeft men er met voordacht uitgesloten. Dit en het feit dat de deputatie nu eerst vertrekt en niet onmiddellijk na het overlijden van den Czaar, die op het laatst van het „ondankbare" Bulgarije niets meer wilde weten, zijn dingen, die bij deze huldiging aangenaam aandoen.

Amerika.— Uit Washington is het bericht ontvangen van het plotseling overlijden van den heer Gresham, Minister van Buitenlandsche Zaken.

ADVERTENTIES

Imprenta de la Librería d A. BETHENCOURT E HIJOS, Curaçao.